

Italijanski organi so se za postopek reševanja banke Banca delle Marche odločili predvsem zaradi njenega propadanja

Komisiji ni mogoče pripisati odgovornosti za preprečitev njenega reševanja

Tožeče stranke so bile delničarke in imetnice podrejenih obveznic banke Banca delle Marche, ki je bila glavna bančna institucija Regione Marche (dežela Marke, Italija).

Banca d'Italia (banka Italije) je 9. januarja 2012 poudarila, da so bile pri pregledih, opravljenih v banki Banca delle Marche, odkrite resne pomanjkljivosti v sistemih notranjega nadzora, ki so povzročile neizogibne posledice za njeno „znatno izpostavljenost [...] kreditnim in finančnim tveganjem“. Banka Banca delle Marche je bila 15. oktobra 2013 med drugim zaradi „resnih nepravilnosti in motenj v delovanju“ postavljena pod izredno upravo.

Komisija je 10. oktobra 2014 v okviru predhodne faze preučitve, ki jo je začela na lastno pobudo v zvezi s posredovanji v podporo, ki jih je Fondo interbancario di tutela dei depositi (FITD - medbančni sklad za jamstvo vlog, Italija), italijanski sistem jamstva za vloge v obliki zasebnopravnega konzorcija bank, ki upravlja kapital, načrtoval v korist druge italijanske banke, Banca Tercas,¹ in banke Banca delle Marche, italijanskim organom poslala zahtevo za informacije, pri čemer je poudarila, da ni mogoče izključiti, da navedena posredovanja pomenijo državno pomoč. V primeru, da bi Banca d'Italia nameravala tako posredovanje dovoliti, bi bilo po mnenju Komisije primerno, da bi ti organi zadevni ukrep pred njegovo odobritvijo priglasili.²

Komisija je z dopisom z dne 21. avgusta 2015 glede postopka v zvezi z banko Banca delle Marche opozorila na možnost obstoja državne pomoči in italijanske organe pozvala, naj ji predložijo posodobljene informacije v zvezi s tem ter naj ne izvedejo nobenega ukrepa konzorcija FITD, dokler ga ne priglasijo in ne pridobijo sklepa Komisije.

Konzorcij FITD je 8. oktobra 2015 opredelil in odobril ključne elemente drugega poskusa posredovanja v podporo banke Banca delle Marche ter o tem obvestil Banca d'Italia.

Komisija je z dopisom z dne 19. novembra 2015 italijanske organe zlasti opozorila na to, da se za uporabo sistema jamstva za vloge za dokapitalizacijo banke³ uporabljajo pravila o državni pomoči.

Banca d'Italia je 21. novembra 2015 začela postopek reševanja, katerega načrt je bil predhodno priglašen Komisiji. Banca d'Italia je v tem načrtu med drugim navedla, da dokapitalizacije banke Banca delle Marche s strani konzorcija FITD ni bilo mogoče izvesti, ker ni bilo „predhodne pozitivne ocene Komisije [...] o združljivosti [te transakcije] s pravili [Unije] o državni pomoči“.

Ker so tožeče stranke menile, da je Komisija z nezakonitimi navodili, danimi italijanskim organom, preprečila reševanje banke Banca delle Marche z dokapitalizacijo s strani konzorcija FITD, so pri

¹ Sodba Sodišča z dne 2. marca 2021, *Komisija/Italija in drugi*, [C-425/19 P](#), EU:C:2021:154 (glej tudi sporočilo za medije št. 30/21).

² V skladu z zahtevami iz člena 108(3) PDEU.

³ Člen 11(3) Direktive 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL 2014, L 173, str. 149).

Splošnem sodišču Evropske unije vložile tožbo za ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije. Po mnenju tožečih strank je Komisija preprečila tako reševanje in italijanske organe privedla do tega, da so uvedli postopek za reševanje banke Banca delle Marche v skladu s pravili italijanskega prava, s katerimi je bila prenesena Direktiva 2014/59.⁴

Splošno sodišče je s sodbo **zavrnilo tožbo tožečih strank, ker te niso dokazale obstoja vzročne zveze med domnevno nezakonitim ravnanjem Komisije in zatrjevano škodo**, tako da pogoji za nastanek nepogodbene odgovornosti Unije niso bili izpolnjeni.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je uvodoma opozorilo, da je vzpostavitev nepogodbene odgovornosti Unije⁵ odvisna od izpolnitve več pogojev, in sicer mora obstajati dovolj resna kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom, škoda mora biti dejanska, med kršitvijo obveznosti, ki je naložena avtorju akta, in škodo, ki je nastala oškodovancu, pa mora obstajati vzročna zveza. Zadnjenavedeni pogoj se nanaša na obstoj dovolj neposredne vzročne zveze med ravnanjem institucij Unije in škodo, pri čemer mora tako zvezo dokazati tožeča stranka, očitano ravnanje pa mora biti odločilni razlog za nastanek škode. Poleg tega nepogodbene odgovornosti Unije ni mogoče uveljavljati, če niso izpolnjeni vsi pogoji, od katerih je odvisna obveznost povračila škode, tako da neizpolnitev enega od teh pogojev zadostuje za zavrnitev tožbe.

Splošno sodišče je v okviru presoje pogoja v zvezi z obstojem dovolj neposredne vzročne zveze zavrnilo trditve tožečih strank, da so dopisi in začasna stališča Komisije, ki so privedli do sprejetja sklepa o reševanju banke Banca delle Marche, posledica tega, da je Komisija pojem „pomoči“ razlagala napačno in je napačno presodila, da so posredovanja konzorcija FITD kljub svoji zasebni naravi ukrepi, ki jih je mogoče pripisati italijanski državi in vključujejo državna sredstva. Splošno sodišče je menilo, da **ker je Komisija italijanske organe zgolj opozorila na potrebo po predhodni priglasitvi in neizvajanju morebitnih ukrepov pomoči zlasti v korist navedene banke, ti dopisi in stališča ne vsebujejo nobene pravne presoje glede na merila pojma „pomoči“**. Komisija se torej v njih ni izrekla niti o konkretnem ukrepu niti o natančno določenem načinu razlage pojma „pomoči“. Zato Komisija italijanskim organom ni niti grozila, naj preprečijo ali prepovejo morebitna posredovanja konzorcija FITD v korist banke Banca delle Marche, niti ni v zvezi s tem izvajala pritiskov.

V zvezi s tem je Splošno sodišče ugotovilo, da **se tožeče stranke ne morejo utemeljeno sklicevati na sklep o začetku formalnega postopka preiskave v zvezi s posredovanjem konzorcija FITD v korist banke Banca Tercas, ki je bil sprejet 27. februarja 2015, v katerem je Komisija menila, da to posredovanje izpolnjuje merili pripisljivosti državi in državnih sredstev**. Drugače kot pri teh podpornih ukrepih v korist banke Banca Tercas pred sprejetjem sklepa o reševanju banke Banca delle Marche **ni bilo nobenega dokončnega načrta za posredovanje konzorcija FITD v korist banke Banca delle Marche, nobene zahteve za odobritev takšnega načrta, naslovljene na Banca d'Italia, nobene uradne priglasitve tega načrta in nobenega drugega razloga, da bi Komisija v zvezi s tem začela uradni postopek preiskave**. Splošno sodišče je menilo, da Komisija zato ni mogla dovolj natančno oceniti, ali bi morebitno posredovanje konzorcija FITD v korist banke Banca delle Marche lahko izpolnjevalo merila za državno pomoč.

Splošno sodišče je poudarilo, da **sta bila odločilna dejavnika za sprejetje sklepa o reševanju banke Banca delle Marche propadanje te banke, na katero so kazale skupne izgube v višini 1,445 milijarde EUR in primanjkljaj v premoženju v višini 1,432 milijarde EUR**, izkazani na dan 30. septembra 2015, ter dejstvo, da med postopkom izrednega upravljanja ni bilo mogoče določiti posredovanj zasebnega sektorja, ki bi lahko rešila njen krizni položaj.

⁴ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2014, L 173, str. 190).

⁵ Člen 340, drugi odstavek, PDEU.

Poleg tega so izredni upravitelji banke Banca delle Marche še pred prenosom Direktive 2014/59 v italijansko pravo, ki je omogočil tako posredovanje v podporo, **Banca d'Italia** obvestili o neizbežni plačilni nesposobnosti navedene banke in navedli, da jih zaradi njenega finančnega položaja skrbi, da njena sanacija ne bo mogla biti izvedena pravočasno. Splošno sodišče je menilo, da to samo po sebi kaže na to, da **hitro posredovanje konzorcija FITD ni bilo mogoče, in to ne glede na morebitno potrebo po predhodni priglasitvi tega posredovanja Komisiji**.⁶

Poleg tega je Splošno sodišče zavrnilo trditve tožečih strank, da je domnevno nezakonito ravnanje, ki se očita Komisiji, preprečilo reševanje banke Banca delle Marche ter da je bilo dejanski in izključni vzrok za škodo, ki jim je nastala. Splošno sodišče je presodilo, da čeprav je to ravnanje imelo določeno vlogo v postopku preiskave, na podlagi katerega so se italijanski organi odločili za reševanje te banke, pa je bila **odločitev o začetku postopka reševanja banke Banca delle Marche, ki so jo sprejeli v okviru svoje pristojnosti in polja proste presoje, vendarle avtonomna in nanjo stališče Komisije ni odločilno vplivalo ter je v bistvu temeljila na ugotovitvi navedenih organov, da ta banka propada**, kar je bil odločilni razlog za to reševanje. Zato je Splošno sodišče ugotovilo, da tožeče stranke niso pravno zadostno dokazale, da bi konzorcij FITD, če ne bi bilo domnevno nezakonitega ravnanja Komisije, s soglasjem italijanskih organov in zlasti Banca d'Italia novembra 2015 dejansko lahko izvedel reševanje banke Banca delle Marche.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁶ Člen 108(3) PDEU.